

Зміст

Передмова	5
Лекція 1. ВСТУП ДО ВИВЧЕННЯ КАНОНІЧНОГО ПРАВА	14
1. Суспільство як середовище здійснення права.....	14
2. Поняття канонічного права, його місце в системі права.....	17
3. Характерні особливості канонічного права.....	26
4. Історія вивчення канонічного права.....	30
5. Принципи, ознаки та риси канонічного права.....	33
6. Завдання, метод і система науки канонічного права.....	35
Лекція 2. ДЖЕРЕЛА КАНОНІЧНОГО ПРАВА	38
1. Загальна характеристика джерел канонічного права.....	38
2. Матеріальні джерела православного канонічного права.....	41
3. Формальні джерела канонічного права.....	51
4. Правила Вселенських та помісних соборів.....	54
5. Імператорські закони як джерела церковного права.....	59
6. Джерела права католицької і протестантської церков.....	62
Лекція 3. ХРИСТІЯНСЬКЕ ВЧЕННЯ ПРО ДЕРЖАВУ ТА ВІДНОСИНИ ЦЕРКВИ З ДЕРЖАВОЮ	68
1. Християнське вчення про державу.....	68
2. Канонічні принципи взаємовідносин церкви з державою.....	70
3. Моделі взаємовідносин держави з церквою.....	73
4. Роль римо-католицької церкви у середньовічній Європі.....	80
Лекція 4. КОНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ КАНОНІЧНОГО ПРАВА	89
1. Єдність церковної громади та її поділ на розряди.....	89
2. Верховне управління церквою.....	95
3. Устрій церкви та її склад.....	106
4. Церковна влада.....	116
5. Православна церква та християнські віросповідання.....	125
Лекція 5. АВТОКЕФАЛІЯ ЦЕРКВИ	129
1. Історико-правові аспекти автокефалії та автономії церкви.....	129
2. Боротьба Константинопольського і Московського патріархатів за вплив на Вселенську православну церкву.....	138
3. Українська православна церква на шляху до автокефалії.....	141

Лекція 6. БОГОСЛУЖБОВА МОВА У СФЕРІ КАНОНІЧНОГО ПРАВА	148
1. Загальні питання богослужбової мови	148
2. Богослужбова мова в Україні в добу Середньовіччя та за часів російського панування.....	149
3. Мова богослужіння в добу Української революції, більшовицької держави та на сучасному етапі.....	151
Лекція 7. ЦЕРКОВНЕ ЗАКОНОДАВСТВО	
І ПРАВОЗАСТОСОВНА ПРАКТИКА	157
1. Законодавча церковна влада	157
2. Церковне управління і нагляд	161
3. Церковний суд.....	162
4. Церковні покарання.....	168
5. Боротьба католицької церкви проти опозиційних течій і рухів	175
Лекція 8. КАНОНІЧНЕ ПРАВО ВЛАСНОСТІ	183
1. Загальна характеристика права власності церкви.....	183
2. Майнові права церкви: історико-теоретичний аналіз	185
3. Об'єкти церковного майна.....	191
4. Сучасне церковне майнове право.....	203
Лекція 9. ЦЕРКОВНЕ ШЛЮБНО-СІМЕЙНЕ ПРАВО	207
1. Сутність шлюбу	207
2. Шлюб за Старим Заповітом.....	209
3. Таїнство укладення шлюбу.....	211
4. Перешкоди до укладення шлюбу	219
5. Християнська сім'я	229
6. Розірвання шлюбу	231
Лекція 10. МІСЦЕ І РОЛЬ ЦЕРКВИ	
У ДЕРЖАВОТВОРЧОМУ ПРОЦЕСІ В УКРАЇНІ	239
1. Дохристиянські вірування давніх слов'ян та християнська релігія у Київській Русі	240
2. Церква в Україні в добу литовсько-польського панування.....	245
3. Державно-церковні відносини в українських землях під владою Російської імперії	248
4. Державно-церковні відносини в добу Української революції та в українській більшовицькій державі	250
5. Церква і релігійні організації в Україні на сучасному етапі.....	255
Заключна частина	259
Список джерел	267